Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 151. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ЛИПНЯ 1953. ПЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 16, 1953. No. 151. VOL. LXI.

ЗАХОДИ АЙЗЕНГАВЕРА В СПРАВІ ІМІГРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ

Вашингтон. — Має відбутися голосування в правничій сенатській комісії в справі закону про допущення до ЗДА нових 240,000 іміґрантів із тих країн Европи, де відбуваються політичні й господарські переслідування комуністами. Президент Айзенгавер знає про сильну опозицію проти проєкту цього закону в Сенаті і тому він запросив до себе двох сенаторів — прихильника нового іміґраційного закону республіканця Артура В. Воткінса з Ютаг та противника цього закону Пета МекКаррана, демократа з Невади. Ні один з цих сенаторів не сказав, що говорив з ними президент, але сенатор Воткінс заявив, що візита в президента Айзенгавера відкрила „деякі можливості, які можна буде використати". Воткінс твердив, що він і його прихильники „чекають і чекають на однодушність у цій справі", щоб осягнути „бажані психологічні наслідки закордоном". Сенатор МекКарран заявив, що він і далі підтримує свій власний проєкт нового іміґраційного закону, згідно з яким до ЗДА мали б бути допущені тільки 124,000 іміґрантів і то протягом трьох років. Новий урядовий проєкт іміґраційного закону натрапляє в Сенаті на великі труднощі, і мало надій, щоб його ухвалили ще під час цієї сесії.

Совєти будуть запрошені на осінні наради міністрів

Вашингтон. — Закордонні міністри Франції, Британії і ЗДА погодилися запропонувати Совєтам, щоб совєтський міністер закордонних справ взяв участь у припускальних нарадах чотирьох міністрів. Наради ці, що можуть відбутись ранньою осінню були б присвячені об'єднанню Німеччини та відновленню дійсної незалежности Австрії. Про таке побажання зазначено в повідомленні, яке підсумовує п'ятиденні наради міністрів закордонних справ. У повідомленні немає вісток про майбутню зустріч голів чотирьох великодержав, проте поінформовані особи твердять, що відбуті наради виявили сприятливий ґрунт для цього. Також немає повідомлення про проєктовану зустріч президента Айзенгавера з британським і французьким прем'єр-міністрами, яка була відложена із-за недуги Черчила. Сподіваються, що офіційне звернення до Москви про зустріч в справі Німеччини й Австрії буде вислане в найближчих днях. Проте немає підстав припускати, що Москва сприйме прихильно таке предложення, про яке, як твердять, був поінформований уряд Західньої Німеччини. У нарадах міністрів, як видно з повідомлення, серед інших справ, велику увагу звертало питання ще й досі нездійсненої, Европейської Оборонної Спільноти.

Закордонні міністри остерігають червоних

У повідомленні з нарад трьох міністрів закордонних справ у Вашинґтоні, знаходиться й осторога до комуністичного світу, який повів великий наступ в Кореї саме перед можливим здійсненням перемир'я. Міністри сповіщають, що їхні країни й далі будуть підтримувати боротьбу в Кореї, якщо сподіваний мир буде знівечений свіжим наступом червоних. Міністри виявлять підтримку всяким мирним зусиллям корейців об'єднати їхню країну та не змінюють дотеперішнього відношення до торговельних взаємин з Китаєм та участи Китаю в Об'єднаних Націях.

Контрольор Джозеф проти перевибирання нюйоркських посадників

Найвищий фінансовий урядовець в нюйоркській міській управі контрольор Лазарус Джозеф зізнавав перед стейтовою комісією, яка провадить переслухування в справі поліпшення адміністрації найбільшого міста світу. Він заявив, що посадник Ню Йорку повинен бути вибираний на п'ять років без права перевибору. Джозеф заявив, що коли посадник думає про перевибір, то він під час свого урядування вибирає такі рішення, які подобаються виборцям, а не ті, що найкорисніші для населення міста. Джозеф пропонує, щоб створити пост адміністративного директора з платнею від $ 30,000 до $ 36,000 річно. Щоб можна мати кращий вибір осіб на міських урядовців, пропонує змінити обов'язуюче тепер закони, згідно з якими міські урядовці мусять мешкати три роки в місті, щоб могти дістати працю в міській управі.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ВІДКЛИКАВ ПРЕСОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

Вашингтон. — Пресовий секретар Білого Дому заявив, що президент Айзенгавер не матиме цього тижня пресової конференції. Не подано на це ніяких причин, але відомо, що президент не хоче складати ніяких заяв про військове перемир'я.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ПРИЙНЯЛА ЗАКОН ПРО ПОДАТОК ВІД НАДМІРНИХ ПРИБУТКІВ

Вашингтон. — Сенатська комісія видатків прийняла проєкт закону про продовження на шість місяців податку від надмірних прибутків від корпорацій, який має виносити 82% від тих прибутків, які вищі за попередні роки. Цей закон мав би діяти назад, починаючи від 1 липня ц. р. Цей податок від надмірних прибутків дасть коло $800,000,000 приходу і, разом з іншими обмеженнями бюджету, дозволить урядові збалянсувати державний бюджет в найближчому фінансовому, 1955, році. В цьому році недобір у державних видатках виносить $5,600,000,000. Голова комісії видатків, республіканський сенатор Юджен Д. Міллікін з Колорадо, заявив, що він дбає про те, щоб повний Сенат прийняв цей закон про продовження податку від надмірних прибутків ще цього тижня. Прихильники продовження цього закону дбатимуть про те, щоб у Сенаті не дійшло до будь-яких поправок у цьому законі, бо тоді затрималася б справа його ухвалення. Коли Сенат прийняв би одну поправку, тоді за нею підуть внески про інші поправки, а на це уряд не хоче згодитися, бо йому залежить на тому, щоб проєктовані прибутки з цього податку виносили принаймні $800,000,000. Прийняті поправки змусили б відослати цей закон назад до Палати Репрезентантів, а прийняття закону без поправок у Сенаті — давало б можливість президентові підписати його і закінчити довгу боротьбу за його ухвалення.



Волтер С. Робертсон, асистент секретаря стейту, прощається з ген. М. В. Кларком (зправа), вертаючись до Вашингтону, щоб дати звіт з переговорів про перемир'я в Кореї, — зокрема з його розмов з Сингменом Рі, президентом південної Кореї. Посередині Джан Аллисон, американський амбасадор в Токіо.

НЕ ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ШВИДКОГО ПЕРЕМИР'Я В КОРЕЇ

Токіо. — Мирові переговори в Панмунджомі, які — здавалося — довели вже до успішного кінця і потребують тільки формального завершення, знову замрячились. Остання конференція тривала тільки 21 хвилину і зайшла у сліпий кут наслідком нових домагань комуністів про ґарантії, що президент південної Кореї Сингмен Рі не буде перешкаджати перемир'ю. Це була вже сьома з черги конференція від часу заклику ген. Марка Кларка щодо відновлення і завершення мирових переговорів. Комуністи розпочали це останнє засідання відчитанням своєї заяви впродовж около 7 хвилин. Стільки само тривала альянтська відповідь. Після того запанувала тиша і ніхто не забирав голосу, не маючи, видко, що нового сказати. Врешті відложено засідання на пізніше. Єдиний коментар, що появився до того останнього засідання і нового сліпого кута, в якому опинилися переговори, дав англійський комуністичний кореспондент лондонського „Дейлі Воркер", який нераз служить комуністам, як речник їх думок. Він заявив альянтським кореспондентам, що „мабуть не буде зміни" в мирових переговорах. Тимчасом тон комуністичної радіо - пропаґанди і комуністичних промовців у Панмунджомі, разом із коротким триванням засідань, вказує, що мабуть не здійсняться надії на підписання перемир'я в найкоротшому часі. Офіційного повідомлення про будь-який поступ у переговорах немає.

Зате комуністи продовжують тактику обвинувачення альянтів у ніби щораз нових актах порушування невтральної зони, або міжнародних воєнних постанов. Після закидів щодо здогадного бомбардування північно - корейського табору для альянтських полонених і гарматнього обстрілювання невтральної зони в Панмунджомі, висунено закид бомбардування в неділю публічного харчового базару в столиці північної Кореї Пйонгянг та обстрілювання втікаючих покупців. Одною із ознак комуністичної тенденції зволікати з підписанням перемир'я є відновлення балачок про 27,000 північно - корейських полонених, що їх Сингмен Рі випустив на волю. Хоч комуністи промовчували вже цю справу після вияснення генералом Марк Кларком, що випущені полонені розбрились між цивільним населенням по всій території південної Кореї і тому неможливо зібрати їх назад, тепер комуністичне північно - корейське радіо знову жадає повороту тих полонених до їхніх попередніх таборів. Те саме заторкнув згаданий кореспондент „Дейлі Воркер-у". Зрештою, комуністи найбільш чіпляються офіційного комунікату, що його проголосили през. Сингмен Рі й американський спеціяльний висланник Робертсон, де говориться про „тісну співпрацю" південної Кореї і Об'єднаних Націй, але нема виразного твердження, що Сингмен Рі респектуватиме постанови перемир'я.

Де Ґаспері формує уряд

Рим. — Альчіде де Ґаспері прийняв формально місію формування нового уряду. Фактично йдеться ще про вибір міністра військових та внутрішніх справ, зрештою його кабінет готовий, зложений в цілості з членів християнсько-демократичної партії і непартійних фахівців. Новий кабінет буде складатися теж із 24 або 25 заступників міністрів. В понеділок або вівторок де Ґаспері представить свій уряд парляментові і виголосить програмову промову. Тоді теж покажеться в голосуванні над затвердженням заяви прим'єра, якою більшістю розпоряджатиме, отже наскільки він тривкий.

УТГІ надав почесний докторат архиєпископові Іванові Бучкові

Українська Висока Політехнічна Школа — УТГІ — в Мюнхені надала почесний докторат (гоноріс кавза) економічних та державних наук архиєпископові Іванові Бучкові. Ця церемонія в залі „Дойчес Музеум" відбулася в присутності великої кількости гостей, які без різниці віровизнання, місця походження і політичних переконань, прибули, щоб вшанувати докторанта. Засідання Сенату УТГІ відкрив ректор д-р П. Савицький, який повідомив присутніх про рішення Сенату надати почесний докторат економічних та державних наук меценатові науки та опікунові скитальців і студіюючої молоді. Про заслуги почесного доктора говорив декан економічного факультету проф. Є. Гловінський. Акту промоції доконав проф. д-р Я. Гиниlевич, який передав докторський диплом докторантові. Архиєп. Бучко, дякуючи за це відзначення, сказав, що він у своїй праці намагається керуватися заповіддю любови Бога й ближнього. Після того надано почесний докторат надрадникові міністерства господарства Союзної Німецької Республіки п. Г. Геттелеві, який під час війни обороняв українське населення перед гітлерівським насильством та безправ'ям.

ПРОФ. Л. ДОБРЯНСЬКИЙ ПІДТРИМУЄ РЕЗОЛЮЦІЮ СМИТА В СПРАВІ МІСІЙ ЗДА В КИЄВІ ТА МІНСЬКУ

Конґресмен Лоренс Г. Смит з Висконсин запропонував Палаті Репрезентантів, щоб втягнути до Конґресового Рекорду підтримку внесеної ним Резолюції 58, яку предложив проф. Лев Добрянський, предсідник Українського Конґресового Комітету. Ця заява проф. Добрянського є поміщена в Конґресовім Рекорді з дня 8-го липня. Вона є аналізою „політики здержування" з її „зигзагами" і попирає Резолюцію 58, що пропонує встановлення дипломатичних місій ЗДА в Києві й Мінську, столицях України і Білорусі.

Такий крок був би виявом американської „політики визволення", а не угодовости, як би це на перший погляд могло видаватись, заявляє проф. Добрянський, стверджуючи, що резолюція застрягла в Конґресовій комісії для закордонних справ. Але тому, що вона спричинила велике зацікавлення, формальне переслухання в цій справі таки мусить відбутись. Коли б Конґрес ухвалив цю резолюцію, каже проф. Добрянський, то тим самим він поставив би уряд СССР в дуже скрутне положення. Це було б теж виявом нової „динамічної" політики департаменту стейту, бо ця резолюція вдаряє в найслабші місця совєтської імперії.

Далі проф. Добрянський відповідає на всі можливі закиди, з якими могла б стрінутись ця резолюція під час дискусії в Комісії, чи в Палаті Репрезентантів. Він підкреслює велику вагу таких центрів, як Київ та Мінськ, з психологічного та географічного боку. Коли б Москва не дала згоди на американські дипломатичні представництва в Києві та Мінську, то тим самим, каже проф. Добрянський, вона сама ствердила б, що совєтські делеґати в Об'єднаних Націях, що говорять від імени України і Білорусі як самостійних держав, є нічим іншим, а тільки кремлівськими маріонетками. Коли б знов Москва згодилась на такі американські представництва в Україні й Білорусі, то це дуже врадувало б населення тих країн, бо виходило б,що ЗДА зацікавлені долею тих країн. З якого боку не підходити б, а схвалення Резолюції 58 вийшло б Америці та ідеї свободи тільки на користь. Це цілком певно дійшло б до відома мільйонів українців і білорусів під Совєтами і з'єднало б собі симпатії тих народів до Америки. Коли б пропозицію Америки щодо встановлення дипломатичних місій в Києві та Мінську відкинули уряди підсовєтської України та підсовєтської Білорусі, то це нікого не змилило б, бо ж загально відоме, що тут рішає тільки Москва. Це така справа, заявляє проф. Добрянський при кінці, з якою Америка не може ніяк програти, вона може тільки виграти.

ЗВЕРНЕННЯ ВТІКАЧІВ ДО МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

„Асос. Прес" повідомило з Стокгольму про звернення втікачів до закордонних міністрів, що з'їхалися на наради до Вашингтону. Соціялістичні провідники еміґраційних груп з-за залізної завіси переслали каблеграму до Вашингтону, домагаючись виборів в їхніх країнах. Такі вибори повинні б відбутися під міжнародною контролею й бути вільні. Звернення переслано від імени: Болгарії, Чехословаччини, Естонії, Литви, Лотви, Польщі, Мадярщини, Румунії та України.

У МОСКВІ ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ ЧИСТКА

Москва. — Вячеслав А. Малишев, що його зараховано до прихильників Берії, зістав звільнений з посади міністра транспорту машинерії та важкої машинерії. Малишева вважають одним з найкращих інженерів в Совєтах. Йому приписують великі заслуги в розбудові фльоти.

Єпископ про комуністичні впливи

Ню Йорк, Н. Й. — Протестантський єпископальний єпископ з Лонг Айленд о. Джеймс П. Де Вульф заявив після приїзду з Англії журналістам у нюйоркському порті, що згідно з його відомостями в деяких церквах і школах панують комуністичні впливи. Він сказав, що 97% духовенства в його дієцезії — це льояльні американці. „Але, він додав, деякі протестантські духовники дали себе обдурити, і я сам знаю про двох, які прийшли були до мене та заявили, що вони помилялися".

ВСІ 58 ОСІБ ЗГИНУЛИ В ЛІТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ НА ТИХОМУ ОКЕАНІ

Гонолулу. — Команда фльоти повідомила, що всі 58 осіб, які їхали літаком із Ґваму через Гонолулу до ЗДА, згинули наглою смертю. Досі вдалося віднайти тіла чотирьох небіжчиків, від яких треба було відганяти акул. Корабель „Баррет" повідомляє, що решткн розбитого літака та частини одежі бачено на обширі десятьох квадратових миль. Пошукування за тілами жертв цієї катастрофи продовжуватимуться, доки ще існуватиме надія їх віднайти.

Іден вертається додому

Лондон. — Англійське міністерство закордонних справ повідомило, що 26-го ц. м. сподівається приїзду до Лондону міністра закордонних справ Ідена, який 5. червня виїхав на операцію жовчевого мішка до Бостону в ЗДА. Антоні Іден щасливо перебув — уже третю з ряду — операцію, перебуває тепер у своїх приятелів в Америці та під кінець місяця вертається до Лондону. Невідомо ще, чи він вертається до міністерства закордонних справ, чи перейме інший ресорт. Іден формально є також заступником прем'єра Черчила, але тепер, за недуги Черчила, заступає його міністер фінансів Батлер. Можливо, що Іденові дадуть змогу познайомитися ближче з цілістю державних справ, з уваги на можливість стати наступником Черчила, коли той, у зв'язку з своїм пізнім віком, відійде від керми уряду.

КРЕМЛЬ СКЛИКАЄ ВЕРХОВНИЙ СОВЄТ В СПРАВІ БЕРІЇ Й БЮДЖЕТУ

Москва. — На день 28-го липня скликано до Москви навищу совєтську законодатну асамблею, Верховний Совєт СССР. Скликання підписали: маршал Климентій Ворошилов, голова Президії Верховного Совєту, та Н. М. Пєгов, секретар Президії. Наради будуть відбуватись у Великій Залі Кремлю. Хоч не проголошено програми, немає сумніву, що перші місце в нарадах займе справа усунення Лаврентія П. Берії з становища першого заступника голови Ради Міністрів та міністра внутрішніх справ. Другою справою буде схвалення державного бюджету.

Як підготовку до цеї сесії Верховного Совєту і затвердження ним звільнення Берії з його високих посад та осуду його „зрадницької діяльности" треба вважати військові мітинґи, які тепер відбуваються та на яких армія гостро осуджує Берію. Такий мітинґ відбувся, між іншим, на Закавказзю, в місті Тіфлісі, столиці Грузії, де говорив генерал Ал. Антонов, заявляючи, що армія є по боці Центрального Комітету і партії, а проти Берії. Звідомлення про цей військовий мітинґ широко описано в органі армії „Червона Звізда". В тій самій газеті згадується також за подібний мітинґ, що мав відбутися в „Карпатській військовій окрузі", тільки не подано, хто саме був там головним промовцем. Генерал Антонов, що говорив в Тіфлісі, це визначна фігура член Центрального Комітету Комуністичної Партії Грузії. До цього треба ще додати, що в Грузії, де Берія втішався серед комуністів великою повагою, було по містах повно площ, названих його іменем, Тепер це все змінено. Наприклад Округа Берії в Тіфлісі називається уже Округою Калініна.

Зупинено комуністичний наступ в Кореї

Сеул. — Південно - корейські війська, піддержувані сильним альянтським гарматнім вогнем, здержали великий комуністичний наступ, який відкинув південних корейців на 4 милі назад. Альянтським військам прийшов у допомогу тривалий зливний дощ, що окутав ввесь фронт густим мокрим рядном. „Це було велике геройське зусилля армії Корейської Республіки та доказ, що вона здатна формувати долю свого народу" — заявив один високий альянтський старшина, коментуючи останні бої. Він вказав на цілком самостійні оборонні дії південних корейців при обмеженій лише допомозі альянтської артилерії і допоміжних частин армії та славив корейців за виграння оборонної битви проти багато сильнішого ворога. З корейського боку взяли участь у битві 4 дивізії, а саме Столичня, 3-тя, 6-та і 8-ма, при чому названо одну 45-ту американську дивізію, заторкнену цією битвою. Зате китайці кинули в наступ 8 своїх дивізій, що з них 4 пішли на перший вогонь а дальшими щораз доповнювано і скріплювано їх ряди. Загалом рахують, що з комуністичного боку взяло участь у першій стадії битви біля 70,000 вояків. Генерал Максвел Тейлор, командувач 8-ої американської армії, який відлетів на фронт для наради з командувачами дивізій, зазначив, що цей комуністичний наступ не заскочив альянтів несподівано, що виявилося у величезних втратах ворога. Ген. Тейлор славив теж геройство південних корейців, які інколи, на висунених вперед стійках, боролися до останнього вояка проти чисельно сильнішого ворога.

7 вбитих і сотні ранених у комуністичній демонстрації в Парижі

Париж. — Традиційна щорічна парада в Парижі з нагоди роковин 14-го липня — здобуття Бастілії в 1789 році, що започаткувало велику французьку революцію, — перемінилася цього року у криваві вуличні заворушення, у висліді котрих згинуло сім осіб і поранено коло 130, частинно дуже важко. Як щороку, це французьке національне свято поділено в Парижі на 2 частини, при чому офіційна маніфестація охоплювала військову параду перед могилою невідомого вояка біля Тріюмфальних Воріт, а на Національному Майдані, далеко від центру міста, відбувалася — поліційно дозволена — маніфестація комуністів. В поході комуністів, що їх було коло 16,000 душ, маршувало 6,500 північно-африканців, що іміґрували до Франції в останніх роках, здебільша підсилюючи французькі комуністичні ряди. Африканці, озброївшись у важкі залізні штаби, виломившись із рядів комуністичного походу, проломили рідкий поліційний кордон та кинулися бігти в сторону центру міста. Їм заступили дорогу відділи поліції і тоді прийшло до справжніх сутичок із стріляниною та рукопашною борнею. Офіційне повідомлення, видане міністерством внутрішніх справ, стверджує, що 80 поліціянтів є ранених, із них 18 важко. Один із поліціянтів ранений пострілом. Коло 50 демонстрантів поважно ранено, дальших кількадесять легше потурбовано і їх навіть не враховано в цю суму статистику. Між публікою, що приглядалась комуністичному походові, повстала паніка і багато прохожих потерпіло серед панічної метушні. Вулиці засіяні склом розбитих крамничних вікон та перевернеными автами.

Водночас офіційна військова парада зробила сильне враження на місцевих і закордонних глядачів очевидним зростом французької військової сили.

СТІВЕНСОН ЗА НАРАДИ „ВЕЛИКОЇ ЧВІРКИ"

Бонн, Німеччина. — Адлай Е. Стівенсон, бувший демократичний кандидат на президента, відбувши подорож довкола світу, завітав до Німеччини і дав інтерв'ю понад 100 німецьким журналістам, які його питали в справі об'єднання Німеччини та в різних інших справах. Гідне уваги, що людина, яку вважають головою Демократичної партії, яка в опозиції до партії, що тепер при владі, заявила журналістам, що сказане нею відповідає урядовій політиці ЗДА. Стівенсон заявив, що ЗДА є за наради „Великої Чвірки", бо замикати двері таким нарадам, значило б відчиняти двері війні. Одначе Совєти повинні виявити добру волю, даючи згоду на об'єднання Кореї, Німеччини та звільненя Австрії. Зокрема підкреслив Стівенсон необхідність об'єднання незалежної Німеччини. Сильна Західня Европа, говорив Стівенсон, є так само потрібна німецькому народові, як і народам інших західноевропейських держав. Щодо допущення червоного Китаю до Об'єднаних Націй Стівенсон висказався в такий спосіб, що ще завчасно про цю справу говорити

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На три місяці	2.75	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХАРЧІ І ВОЛЯ

У Вашинґтоні вже довший час відчували, що „психолоґічна війна" вимагає, щоб Америка зробила якийсь позитивний крок, який придбав би їй прихильників між народами, що знайшлися в совєтській сфері впливів, а одночасно викликав добре враження в усьому світі. Так зродилася думка допомогти харчами і ліками Східній Німеччині. Як знаємо, Кремль відкинув цю оферту, хоч сам добре знає, що Східня Німеччина голодує. Все таки ця оферта поставила Москву в дуже невигідне становище, бо відкинувши американську допомогу, треба б їй самій східнім німцям помагати. Це навіть не було б так важко, бо в Східній Німеччині є дуже багато совєтських військових магазинів, повних нагарбаних в сателітах харчів, але замагазинованих — на випадок війни. Та нам не так важно знати, що Совєти далі робитимуть в цім випадку, бо це інша тема, зате важливіше, як треба розуміти американську допомогу з боку тих людей чи народів під Совєтами, для яких вона призначена.

Немає найменшого сумніву, що американський нарід рад помогти кожному народові в нещастю. Він помагав в минулому, помагає і тепер. Таку допомогу діставав, між іншим, також і український нарід, коли голодував ще за царату, чи за большевиків по першій світовій війні. В музейних архівах Американського Червоного Хреста знаходиться донині знаменита подяка українського селянина за допомогу в час голову, що нею гордиться ця установа куди більше ніж золотою царською грамотою подяки. Не голодували б чи не доїдали б і нині люди в Україні, чи в Німеччині під Совєтами, коли б Кремль дозволив на американську гуманітарну акцію, ведену АЧХрестом, квейкрами, чи ким іншим.

Та це тільки один бік справи. Сьогодні не можна глядіти на поневолених Совєтами з харитативного боку в тому розумінні, що рятується людей від нужди. Бунт робітників в Східньому Берліні, а потім в Східній Німеччині був в першу чергу протестом проти совєтської окупації й комуністичної тиранії, а не проти нужди. Цей бунт має ще продовжатись. Ті, що бунтувались і бунтуються, протестують тим самим і проти голоду та нужди, що їх відчувають під комуністичним режимом. Коли б вони дістали більше хліба, то це була б безсумнівно поміч. Тільки не такої помочі вони ждуть від Америки та вільного світу. Харчі та ліки, якщо їх дістануть, вони приймуть з подякою, яка цілком певно скріпить приязне відношення до американського народу. Але цього замало, зокрема в такому моменті, коли в Кремлі тріщить. Хоч Комінформ запевняє, що в Москві без змін, хоч Берія в тюрмі, чи на тому світі, але „палатній бунт", як його називає Генсон Болдвин, ще далеко не покінчений. Справжнього наступника Сталіна ще нема. Московська „Правда" цього навіть не закриває, коли пише статтю на тему „колективного проводу", що є протиставленням того, що уявляв собою Сталін. „Правда" ще й підкреслює, що рішення одної людини бувають однобічні та що тільки „колективний досвід" дає ґарантію вмілого проводу в партії й країні.

Все це вказує, що покищо Маленков мусить ділитись з владою з Молотовом, Булґаніном, чи ще ким та що тим самим спокою в Совєтах нема і хто знає, чи не прийде там скоро до нового „палатного бунту" і військової диктатури. В очах та думках поневолених Совєтами народів це пора, коли можна повалити Кремль та комуністичні режими в Европі. Саме тепер ці народи так жаждуть від вільного світу якогось слова, що скріпило б у них віру, що як піднімуться скидати кайдани, не будуть самітними. Як благородною не була б сьогодні харчева допомога, вона не є тою, на яку поневолені Москвою народи ждуть та якої надіються. Годі припускати, щоб вільний світ цього сьогодні не розумів, бо це було б прямо трагічне для нього самого. Якщо так, то ще гірше, коли він не може здобутись на таку рішучість, яка приспішила б розвал кремлівської імперії терору, жаху і нужди.

ШАХИ І ПОЛІТИКА

Серед гамору великих політичних подій, із яких кожна може заважити на долі світу — бути-не-бути мирові в Кореї, конференція трьох міністрів закордонних справ у Вашинґтоні, нові хмари над Берліном, врешті упадок кривавого Берії — непомітно просковзнулась маленька подія, що ніби з політикою не має нічого спільного: шаховий турнір і доля одної шахової дружини. Організація американських шахістів під проводом свого 78-літнього звеличника шахів, Філіпса, влаштувала той турнір від 14-21 липня в Ню Йорку. Слов'яни взагалі та москалі зокрема відомі з таланту до тієї прастарої гри, що її ще араби привезли із підбоєм Еспанії до Европи та яку не можуть зліквідувати ніякі „джези" ані „телевіжени", хоч і сильно обмежили колишнє їх панування. Ото ж, коли імена Альохіна й Боголюбова відомі кожному ляїкові, а Михаїл Ботвінік є від 1946-го р. світовим мистцем шахової гри, то американцям трудно було не пам'ятати про росіян при запрошуванні до участі репрезентантів шахової гри від усіх держав. Вони це зробили минулої зими в Гельсінках під час тодішньої Олімпіяди. А що нині є мода на „відпруження атмосфери", то й участь совєтських шахістів у Ню Йорку вважалось одним із засобів такого „відпруження". (Ось тут шахи вже зачіпили за політику!) Ясно, що миротворчі Совєти погодились і зголосили свою 15-членну шахову дружину. Але з того менту й почався клопіт:

Передусім існує в Америці закон сен. МекКаррена, який не дозволяє приїздити до Америки особам з країн комуністичного режиму. Цей закон вдалося обійти, підтягаючи совєтських шахістів під категорію „спеціяльних випадків", причому згода Іміґраційного Уряду була тісно залежна від думки департаменту стейту. Коли ж згаданий закон робить трудноші морякам чужинних кораблів вийти на сушу і свобідно порушатись в американських портах, то неможливо було дозволити на таку свободу рухів 15 невідомим приїжджим із совєтського раю. Їм винайнято кімнати в елегантному Рузвелт Готелі в Ню Йорку, запевнено всякі вигоди, але застережено право рухів тільки в нутрі кордонів Ню Йорку. Здавалось би, що справа логічна і в порядку: це ж не туристи для подорожування від берегів одного до другого океану, а учасники спортово - розвагового турніру, а Ню Йорк теж не село і не містечко і є тут що оглядати впродовж одного тижня і є де досхочу забавлятись. Але не так думав товариш Вишинський. Хоч до часу видачі віз шахістам у Москві він не ставив ніяких вимог, раптом зложив гострий протест: мовляв, це образа для шахістів, це порушення прав міжнародної гостинности, конкретно, коли шахісти не матимуть змоги відвідати оселі совєтських делеґатів з Об'єднаних Націй у Ґлен Ков, зараз за Ню Йорком, то совєтський уряд не вишле їх взагалі до Америки. Вашинґтон дав згоду, щоб совєтські шахісти могли їздити до Ґлен Ков з відвідинами до большевицьких достойників, але не погодився на те, щоб вони там мешкали. Цього було Вишинському замало: показалося, що тут ідеться не про відвідини, а якраз про замешкання, бо, мовляв, шахісти з Москви не зможуть в Рузвелт-Готелі так вигідно жити, віддихати таким чистим повітрям і приготовляти свої сили до шахової гри, як це вони мали б в гостинних стінах большевицьких господарів в Ґлен Ков. Самі шахісти в міжчасі виїхали з Москви і доїхали до Парижу, звідки мали їхати до Шербурґа, щоб всісти на пароплав „Квін Елизабет". Телеграма з Москви затримала їх над брудною Сеною, замовлені на кораблі місця відкликано і корабель від'їхав без шахістів. Ще була надія, що шахісти прилетять літаком. Надія не здійснилася, бо совєтським шахістам Москва таки заборонила їхати до Америки і вони, оглянувши вежу Айфля, замість Емпайр Билдінґ, вернулись до Москви.

Маленька подія, але дуже характеристична для відносин у нинішньому світі і ролі, яка припадає в ньому вільній людині. Идеться ніби про найневиннішу гру у світі; але гра не мусить покриватись із грачами. Американський досвід доказав уже, ким можуть послуговуватися большевики у своїй шпигунсько - кур'єрській та іншій роботі і тому зовсім слушно не хотілося давати раптом 15 людцям із Москви необмежену свободу рухів, всупереч існуючому — доброму чи злому — законові. Знову ж Совєтам теж зовсім не залежало на свободі рухів і туристично - забавових можливостях своїх 15-тьох громадян. Американці хотіли мати шахістів під своїм доглядом, а большевики під своїм. Большевикам не залежало на візиті шахістів в їх підміській резиденції, тільки власне на тому, щоб їх нікуди від себе не відпускати і мати під своєю постійною контролею та не дати, щоб 15 людей, які щойно приїхали з Москви, були ввесь час в оточенні американців і бачили Ню Йорк та крізь нього ввесь західний вільний світ без совєтських окулярів. Занадто багато осіб з-поза залізної завіси „вибирає свободу", щоб наражатися Москві знову на міжнародний скандал, що один чи більше привезених мистців шахової гри — попросить дозволу залишитися в Америці та наговорить американцям неприємних речей про совєтський рай . . .

Ненормальні часи, ненормальні відносини, ненормальний підхід до людини, на яку нема в цьому ненормальному світі місця. І такі дрібні конфлікти пояснюють як не могла краще, що світ залишитись таким на довшу мету не може. Він мусить зліквідувати причини отаких всіх аномалій, бо інакше мусить згинути.

УКРАЇНСЬКИЙ ХЛІБ

Ще восени минулого року, створено при промислі західньої Німеччини, окремий відділ для Сходу Европи. Цей факт наробив шуму в американських кругах, в слід за чим західньонімецький уряд спішно додав: „Розуміється, що на схід не підуть ніякі заборонені товари".

Але недавно принесли пресові аґенції суперечні відомості з торговельної ділянки:

а) Москва запросила Західню Німеччину до торговельних переговорів,

б) Західня Німеччина цього запрошення не прийняла;

в) Західня Німеччина не дістала загалом ніякого офіційного запрошення з боку Москви.

В міжчасі, однак, відбулася в Женеві господарська конференція, в якій брали участь різні европейські країни. І в зв'язку з цим, понеслася за океан знову відомість такого змісту: „Совєти заоферували Західній Німеччині дуже корисний торговельний договір". Ясне, як сонце, сказали політики, а зокрема американські, що це совєтський маневр, а в додатку Німеччина змагається за ратифікування договору про спільноту европейської оборони, і вибори до парляменту за плечима. Оборона обороною, вибори виборами, кажуть німецькі торговельники, але ми не можемо довше купувати, в першу чергу харчів, за дорогі доляри. Такий інтерес коштує нас 200 мільйонів долярів річно. А що німець, а ще торговельник, любить числа та всілякі статистики, то подають ці торговельники, таке: Совєти доставляли Німеччині у 1932 р. та дальших роках: 1) 515,000 тонн жита, 2) 316,000 тонн дерева, 3) 517,000 тонн мінеральних продуктів, 4) 625,000 тонн стручкових продуктів, м'яса, масла, річно.

Чи цих тонн було менше чи більше, не важне для нас. Важне натомість це, що, як бачимо, ці достави з Совєтів ішли за кордон саме в часі жахливого голоду на Україні. Тоді, коли мільйони українського населення гинули з голоду та холоду, то не тільки Московщина жила українським хлібом, але висилала ще продукти українського села за кордон. І то не тільки в Німеччину, але і в інші країни західнього світу.

А коли в 1951 р. доставили Совєти тільки до самої Англії понад один мільйон тонн зерна ,а тепер ідуть переговори про доставу 600,000 тонн, то повинні б англійські споживачі знати, що цей хліб, це піт і сльози українського села, та що населення України важко працює в голоді та холоді.

Саме ця справа повинна бути належно насвітлена та роз'яснена у західньому світі. І коли сьогодні зійде розмова з якимсь европейським політиком чи журналістом про українські справи, то майже з правила, цікавить їх економічна та господарська сторінка.

Тому — з нагоди всіляких господарських конференцій, на яких торгують українським хлібом, — було б побажаним, щоб українські установи, журналісти та політичні діячі, де тільки являється це можливим, сказали в чужомовній пресі своє слово правди. Велику ролю відіграла б в цій ділянці добра інформація і в американському світі.

Во світ уже такий, що хоч у східній зоні Німеччини гинуть сотні робітників в борбі з московським окупантом, хоча в Кореї проливають і англійські вояки свою кров, то це не стоїть на перешкоді торгівлі з ворогом хлібом. А як у такій торгівлі одним з партнерів є Совєти, то це торгівля українським хлібом.

І в цих торгах, які мають в першу чергу чисто матеріяльну сторінку, ніхто не оглядається на якісь ідеї, чи етику. Яскравим прикладом є Англія та червоний Китай. З одного боку, англійські вояки воюють в Кореї, а з другого Англія торгує з червоним Китаєм.

Замітне при цьому і це, що европейська преса, яка пише про ці справи, згадує постійно про „російське" збіжжя і „російський" хліб. І тому треба в першу чергу українським господарникам належно вияснити світові, що тут ідеться про український хліб. Це була б для нашої справи велика робота, чи не більша, як голосні маніфестації.

Нестор

В. Косаренко-Косаревич.

СТАЛІН—ТУХАЧЕВСЬКИЙ І БЕРІЯ — БУЛҐАНІН

Це було в р. 1944. У концтаборі Саксенгавзен. У карантині для прибуваючих і для покараних находився теж „особливий в'язень" Ніколай Б-ов, полковник генерального штабу совєтської армії і професор військової академії в Москві. Знавець Далекого Сходу й японської та англійської мов. Був поєднанням націоналістичного московського патріота і большевицького партійника. Попав як і Власов у німецький полон і разом з ним творив РОА. Але він своїми переконаннями поділився з приятелями, а це стало відомим Ґестапо, — отож дістався до концтабору в Саксенгавзен. І то до того самого 14-го бльоку в карантині, куди попав і я як перекладчик.

У вільних від праці годинах, ми не тільки грали в шахи, але й розмовляли. І хоч були суперечності в поглядах, — до сварки ніколи не доходило. І так раз зайшла мова про спробу повстання вищого совєтського старшинства на чолі з Тухачевським. Він признався, що теж був співучасником тієї змови, але якимсь чудом не попав на листу розстріляних. Погляди на цю справу, що є й дотепер звичні на Заході, назвав він хибними.

Він запевняв, що не відповідає дійсности, ніби той заговір військової верхівки в СССР був спрямований проти совєтської системи. Члени генерального штабу знали найліпше, що вона панівному московському народові вже принесла, й що мала принести ще такі величезні користі, про які раніше й думати не можна було. Бо який цар, наприклад, відважився би був, актом націоналізації, відібрати всі нерухомості від народів російської імперії і віддати їх під управу московському? Який цар був би відважився зректися російської назви для своєї імперії і перейменувати її на таку, а це є маґнетом не лиш для одних слов'ян, але для всіх народів і людей на цілій землі?

Одно лиш викликало червень ганьби на лиці московського патріота і большевицького партійника, що вождем совєтської імперії москалів був немоскаль, але грузин Джуґашвілі - Сталін. Отже головною метою заговору московських патріотів у верхівці совєтської армії було усунення немоскаля з посту вождя СССР і заміщення його справжнім москалем. Деякі інші затіяні реформи були другорядні й мали лиш скріпити перевагу московства над совєтством. На випадок успіху тодішнього заговору Тухачевський зміг би був зіграти на Сході ролю московського Наполеона. Сталін пізніше став більш московським, як самі москалі, — щоб з'єднати собі цей нарід, що на нього одинокого він міг опертися, і не дати причини до подібного заговору в майбутності.

Вістка про усунення й арештування другого члена вождівського тріюмвірату в СССР, грузина Берії, та про дотичні мотиви вказує на повну аналогію до заговору під проводом Тухачевського, — згідно з устійненням Ніколая, співтовариша концтабірної недолі, що його кілька разів водили на розстріл, а тільки в останній таки застрілили. І зараз головною підоймою і силою, що перемогли всесильного шефа НКВД-МВД, були московські патріоти в військовій верхівці з Булґаніном на чолі, що підтримують Молотова. Це їм червоніло лице, що в вождівському тріюмвіраті, після смерти одинокого вождя Сталіна, находився один немоскаль, а саме грузин Берія. В обох випадках та сама мета: усунення немоскаля з найвищого посту в московській імперії на совєтсько - червоно. Різниця лиш та, що заговір проти одинокого вождя, немоскаля Сталіна, не вдався, а заговір проти третиного вождя, немоскаля Берії, вдався. І вся істотність цілої проблематики на опанованому москалями Сході залишилась та сама, а саме невпинний змаг між московством а немосковством. І то не тільки в Кремлі і внутрі залізної заслони. Також у цілому світі. Не важно, чи ведеться ця боротьба воєнними чи мировими засобами: Під маскою російського лжеслов'янства колись, а совєтського лже-комунізму тепер.

Вісті з Москви говорять, що Берія і Маленков змовлялись, щоб зломити зростаючий вплив московського націоналістичного шовінізму в рядах армії, головно в її верхівці. Своєю зрадою Берії, зрадив Маленков і партію, свою одиноку підпору. В дальшій боротьбі внутрі Кремля і Москви між Маленковим і Молотовим за необмежене право на вождівську владу в СССР зможе подібна військова верхівка почати відчувати встид і ганьбу, що один з тріюмвіратів носить немосковську назву по батькові „Максиміліянович".

Заспокоїться вона аж тоді, коли на вождівському посту залишиться бездоганний член московства, своєю справжньою назвою Скрябін, йменням Вячеслав, псевдом Молотов.

Поневолені немосковські народи взагалі, а український зокрема можуть отже сподіватися нової Валуєвщини.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА В КАНАДІ

Канадський народ складається з багатьох етнічних груп, які прибули сюди раніше чи пізніше. Канадська культура також є сумою тих культур, що їх привезли до Канади ті різні етнічні групи. Кожна група дає свій вклад в канадську культуру і тим збагачує її.

Канадці українського роду також можуть зробити великий та цінний вклад в канадську культуру, бо вони унаслідували велику та багату культуру українського народу. Досі українців в Канаді здобули собі добру славу серед своїх співгромадян в одній з найважливіших ділянок культури — музиці.

Нині в Канаді є багато музикантів українського походження, які своїм знанням, хистом та музичною технікою здобули собі загальне визнання канадської публіки. Серед них є такі, що приїхали до Канади з України ще до минулої війни. Інші приїхали вже по війні. Та є чимало й тих, що народилися та здобули освіту в Канаді. В ділянці інструментальної музики, наприклад, великою славою користається відома скрипачка Донна Греско, яка народилася в Вінніпеґу, провінції Манітоба. Вона закінчила початкову школу в Канаді і ще тоді виграла багато нагород та стипендій за майстерну гру на скрипиці. Згодом вона продовжила своє навчання в ЗДА. Вона виступає з концертами не лише в Канаді та ЗДА, але відбула мистецьке турне і в південній Америці.

У грі на фортеп'яні однією з найвизначніших з усіх канадських музикантів є Любка Колесса. Інші українські піяністи, які здобувають собі все більшу популярність у Канаді, це Роман Стецура, який приїхав до Канади з України по Другій світовій війні та Юрій Фіяла, добре знаний як композитор модерної музики.

У вокальному мистецтві в Канаді визначилися такі українські співаки, як Григорій Ярошевич, Михайло Тагаїв, Михайло Голинський, Василь Тцеляк, Петро та Іраїда Черняки, Ковальчук, Антін Стечишин та інші.

Та окреме місце в канадській культурі і музиці українці здобули собі хоровим співом. Між диригентами в Канаді є Нестор Городовенко, колишній головний диригент республіканської капели „Думка", та Лев Туркевич, колишній диригент львівської опери. Помітне місце в українському самодіяльному мистецтві здобув собі Володимир Богоніс, диригент чоловічого хору, який не раз виступав по радіо. На окрему увагу також заслуговують Капеля Бандуристів імени Тараса Шевченка, яка постійно перебуває в ЗДА, але часто виступає і в Канаді, а також чоловічий квінтет імени Лисенка. Канадці не лише зацікавлені українськими музиками-виконавцями, але самою українською музикою. Деякі канадські композитори вже використали українські мелодії в своїх працях і можна сподіватися, що зацікавлення українською музикою надалі ще збільшуватиметься.

Як приклад цього можна взяти дві українські народні пісні „У городі" та „Віють вітри...", які тепер почуєте в виконанні Томаса Кайнса, який особливо зацікавлений народніми піснями всіх канадських етнічних груп. („Голос Канади").

Л. Жученко

ДІВЧИНКА З ДОНБАСУ

(1)

Сьогодні вихідний день. Це добре і весело. Сьогодні підуть всі втрьох, — вона, мама і тато на прохід.

Вона любить їх обох, але татко менше буває вдома. Він вічно зайнятий, вічно працює над якимись справами й багато курить. Курить найбільш люльку, і коли вночі встати і глянути крізь порт'єру на дверях, то вся кімната заповнена блакитно-сірим димом. „Як туман, — думає Люба, — дим як туман", — і біжить боса до татка.

Батько переводить очі від справи до дочки і усміхається:

— Що ти робиш, шибенику — полуночнику, — каже він ,цілує її в задертого носика і несе назад до ліжка.

— Па, чому ти не спиш?, — питається Люба. — Зараз доню, — каже він, — зараз, ще одну сторінку допишу і спати!

Люба засинає і прокидається вранці, коли вже тата немає. Ввечорі приходить пізно, вранці рано йде. — Тому Люба так тішиться вихідним його днем. В парку тато візьме її на плечі і бігатиме по доріжках. Потім може будуть слухати духову оркестру, а може підуть до театру, що просто під відкритим небом.

Пізніше накупить Люба повітряних бальонів і чортиків, які пищать, і буде підносити їх по черзі до татової папіроски забавляючись їхнім трісканням.

А вечором Люба вилізе татові на коліна, а він їй буде читати якусь цікаву книжку. Книжок Люба має багато. Вона навіть грається з дітьми в бібліотеки. Робить списки і роздає по черзі книжки своїм товаришкам.

Найулюбленіші її книжки про пілотів і парашутистів. Вона й сама мріє стати пілотом. Від самої думки за це, у неї починає скоріше битися серце і забиває дихання.

Люба вже читає і пише, але до школи її ще не пускають.

Раз вона чула, як мама говорила татові, що шкода віддавати, — різні діти там, ще кривдитимуть її і кип'яченої води там немає, а до сирої вона не звикла.

Люба сердиться, — її обіжатимуть? Хто? Хотіла б вона бачити!

Таж вона сильніша за свого ровесника Вовку, і завжди його перемагає. А що до сирої води, то це так думає мама, а Люба яку ж воду п'є в сусідських дівчат? Ха!

І навіть їсть зовсім зелені вишні і пуп'янки з яблук, коли вони йдуть з дівчатами в той сад, що над шахтою.

Шахта зайшла аж під ту землю де стояла хата з садом. Міг статись обвал і тому людей виселили, хату розібрали а сад залишився напризволяще.

І хоч батьки забороняли ходити в той сад, та дітвора знаходила, що це найліпше місце для всяких забав.

Прийшла осінь. Завтра тато відведе її до тої нової високої школи, — української десятирічки. Вовку поведе його мати теж туди. Вовка немає батька, його батько арештований. Кажуть, що він якийсь поляк!

А от Муру поведуть до чотирьох-клясової російської школи. Шкода, вона думала, що будуть в одній клясі.

Мама говорила, що ліпше Любу віддати також до російської, бо вищі школи навчають російською мовою і дитині буде легше коли змалку призвичаїться. Але тато сказав, що доня піде тільки до української, а там буде видно. На тому й погодилися.

І от вона йде за руку з татком і хвилюється, їй здається, що їй обов'язково дадуть читати газету, а потім скажуть чи можна її прийняти чи ні.

В газеті довгі незрозумілі слова і літери зовсім маленькі, не такі як у її книжках. Вона звіряється батькові в своїх побоюваннях, але тато сміється і каже, що нікому не дають читати газету як приймають до школи, і Люба цілком заспокоюється. Її записують і вона вже рахується ученицею першої кляси.

Ще місяць тому накупили їй потрібні книжки і зошити. Має також кремового кольору портфель з багатьма відділами. Вона любить його відчиняти і занурившн лице в середину, нюхати. Там пахне шкірою, але Люба всім каже, що її портфель пахне школою.

Вже дві учбові чверті Люба відходила до школи. Підкладка плащика і шубки залиті чорнилом і майже кожен день мама мусить мити ясний портфель. Але оцінки — тільки відмінні.

Тато купив їй лещата й вона їздить і по вулиці по кучугурах снігових. Така зима цього року! Намело гори снігу. Можна по снігу виїхати на саму стріху. Смішно і чудно! Тато обіцяє їй купити ще велосипед, якщо весь рік кінчить на відмінно.

— А якщо хоч одно „добре", — питає Люба з трепетом, — тоді, ні?

Одної ночі Люба прокинулася і побачила, що в хаті світиться, вона підбігла до дверей і там побачила тата і маму в нічних уборах, також хазяїна з хазяйкою, в яких вони наймають квартиру. Ще далі Люба побачила чотирьох військових, які розкидали все в хаті. Люба пірнула назад до ліжка й накрилася з головою ковдрою. Може я сплю, думала вона, і це сниться.

Але за хвилину засвітилося в її кімнаті, і всі зайшли до середини. Люба помалу відхилила ковдру. Військові почали все перевертати, передивлялися її книжки. Потім підійшли до ліжка.

— Візьміть дитину — звернувся один до батька, — мусимо перевірити й тут чи нема часом якої зброї.

„Зброї"! Люба завмерла. Тато взяв її на руки, мама плакала.

Нічого не знайшовши, вони почали сміятися і говорити, чому мама плаче за цим старим, знайде собі молодого!

— Ну скоріше прощайтеся, — сказав один.

Тато обернувся на порозі:

— Не журися, Оксано, я ні в чому не винен і думаю, що це просто якась помилка і за пару годин мене випустять, а ви, Максимівна, — звернувся він до хазяйки.

На ранок батько не вернувся. Не вернувся ні на другий, ні на третій ні на десятий.

Тим часом Люба захворіла. Мала три хвороби нараз, як сказав їхній старий знайомий лікар, свинку, коклюш і малярію. Те що добре було для однієї хвороби, шкодило іншим двом.

Але за два місяці стала на ноги. Часом, коли гарячка трошки спадала і Люба приходила до пам'яти, вона чула як її мама плакала й розказувала лікареві, вже який раз, подробиці арешту чоловіка. Мама казала, що вони знайшли лист від чоловікових родичів, які є в Галичині, чоловік писав їм коли вони побралися, і це й була відповідь, де вони поздоровляли сина і невістку. Каялася, що не спалила раніше того листа. Може через цього листа його й забрали. І знову плакала.

(Докінчення буде)

А. Чернецький

ЛИСТ ІЗ САМОГО ДНА БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПЕКЛА

Цей лист дістав я недавно від сина моєї, приятельки і товаришки молодих літ, редактора Бориса Левицького із Німеччини.

Авторка цього листа не живе вже. Загинула на большевицькому засланню в Казакстані ще в 1947. Це бл. п. Марійка із Соцевицьких Левицька, член „Молодої України" в Бережанах ще на початку цього століття. Вивезли її разом із сином бл. п. Мироном большевики із Бережан ще у 1940 році. Вивезли теж її мужа, професора гімназії і письменника Василя Левицького, який теж помер на засланні.

Немає у живих теж і адресата, до якого писаний цей лист, о. Антона Лотовича у ЗДА, який повідомляв авторку про смерть своєї дружини, рідної сестри авторки.

Саме це повідомлення було й спонукою написання отцього листа:

„Джурун, 3 березня 1943
Дорогий мій швагре Тосю!

Саме получила я від Тебе письмо, писане 15 серпня 1942 року. Не сподівалася я ніколи тут на чужині зносити такі горя; це третє горе, тяжке горе, яке переношу. Дорогий мій швагре прийми від мене щирі слова співчуття по страті так дорогої особи і моєї неоціненої сестри. Я терплю сильно, може більше як Ти дорогий Тосю! Це моя сестра, така мені близька, ми стільки літ зжилися з нею. Вона все була моєю дорадницею, вона заступала ще в дома мені матір і все. Це була кристальна душа і характер...

Твоя Марійка, яку Ти в дитинстві бідною княжною називала, так далеко від рідних. Дорогенька Нусенько я тут сама і до дому не знаю чи маю за чим їхати. Мій муж Василь помер у тюремнім шпиталю 19. V. 1941 року. Я тут була із сином Мироном, нам було добре, ми так радились разом, а тепер дорога сестричко Ти нам застукала у вікно в ночі, так із вечора, може була 11 година 3 травня 1942 р. Мірко вже тоді лежав у ліжку, хорував важко на груди. Опіки ніякої не було. Мій дорогий син пішов за Тобою. Він помер 4 липня 1942 р. То його взяла до себе. Я Тобі віддаю його під Твою опіку. Заступи мене, я незадовго до Вас також прийду. Прощаю Тебе, стискаю Твої руки та прошу Тебе випроси у Бога кращу долю трьом моїм синам, не знаю чи вони ще живі. Твоя сестра — Марія.

Не гнівайся Дорогий Тосю, за це моє дитинство, але мені так легше на душі. Я заливаюся сльозами і пишу цей лист. Тепер вже знаєш, які я горя переживаю. Я живу з другою жінкою, вона старша і все мені робить, бо після смерти Василя і по смерти незабутнього Мирона, не можу взятись до ніякої праці. Мірко помер на туберкульозу. Коби так вдома, то можна б лічити, а так... не хочу писати, бо хочу, щоб той лист дійшов до Тебе.

Він хорував майже два роки, я випродалася зі всього, навіть останній плащ продала, обручки. А як дальше жити то не знаю. Ми без харчів, без гардероби і без сорочок зовсім. Тут є кілька українських родин — гинуть, не мають з чого жити. Особливо діти бідують. Мірко мав 23 роки, як помер і я обіцяла, що перенесу його до дому! І мушу слова додержати.

Всі тутешні українські родини слухали той лист від тебе про похорон дорогенької, незабутньої Нусечки, всі плакали, а я Тобі напишу, як Мірка хоронили: зашилося в коц, без труни і то землею присипано. А правда завезли на поломаному візку. Один осел віз, а хлопчик поганяв і так з 20 людей ішло.

Дорогий Тосю, я дістала від тебе раз один пакунок ще в 1940 році і 10 долярів через банк. Більше нічого. Ми все писали до Вас, ще як Мірко жив навіть телеграму вислали, просили помочі, я так хотіла рятувати Мірка, але не вдалося"...

Читаючи оці стрічки, так і стоїть передімною їх авторка. Весела, інтеліґентна молода дівчина. Сиротою осталa із старшою сестрою, по смерти батька, судового урядника. Мали малий дімок і так якось борикались із життям. Не були вони ніякі капіталісти, буржуї, нікого не визискували, не мали ніякої наймички-слуги. Чому ж попали у „большевиків-визволителів" у „ворогів народа"? Тільки тому, що були українці. Проф. Василь Левицький гімназійний учитель. Його дружина вела українську книгарню. Це й було причиною, що їх зліквідовано. Це ще одні неповинні жертви, які зложив український нарід. Кровожадний російський молох забрав їх безліку.

Бережанська „Молода Україна", якої членом була авторка листа, дала тих жертв аж надто багато. В большевицьких тюрмах загинули наші кружковці д-р Богдан Чайківський у Львові і д-р Франц Коковський в Тернополі.

А в Казахстані загинула родина Левицьких (батько, мати, син). Не маємо вістки і не знаємо чи є в живих і наша товаришка із „Молодої України" Славка Бачинська-Бойко, яку теж вивезено у Казахстан разом із Левицькими.

Згадуємо їх всіх. Сумно якось і жаль за другами-приятелями юних днів.

Але й певність заспокоює нас, що ті жертви не пішли намарне, що там ворог нас не зломив і що наша ідея, ідея „Молодої України", за яку загинули наші друзі не вмерла, що вона живе. А неповинним жертвам честь і вічна слава!

ПОПРАЗНИКОВЕ НА СОЮЗІВЦІ

Я спізнився зі замовленням кімнати, тому не міг бути на святі відкриття Союзівки. Але ще бачив рештки того свята: Ще залишилося було багато гостей з далеких околиць і цілий уряд УНС ще був не від'їхав; ще стояв не розібраний вівтар, при якім відправлялася Служба Божа в неділю і Молебен у суботу 4 липня, а гості показували, що це дуже гарно виглядало як люди заповнили площу перед головним будинком, на якій повівали американський та український прапори, а поміж двома старими дубами стояв вівтар з образом Матери Божої, замаєний зеленню і червоними рожами. Я приглядався тому образові і він мене зацікавив, бо інакший був ніж тут у нас, і тому ймав за очі. Мені пояснювали, що то на вподобу найстаршої української ікони він змальований.

Я приїхав у понеділок рано по святі відкриття, як ще люди відсипали недіспану ніч. Але вже деякі гості сиділи на лавочках і вигрівалися на сонці.

Став я розглядатись між ними чи не побачу кого з Филаделфії. Думав, що наших филаделфійців мусіло бути з кілька соток на тому великому святі, бо Филаделфія має багато українців, кажуть щось коло 60 тисяч. Але чомусь з Филаделфії було найменше, хоч у ній стільки відділів УНС, стільки різних установ і товариств. Були гості на святі з Шікаґо, з Дітройту, Клівленду — з найдальших сторін Америки, а з Филаделфії, що так недалеко, було стільки, що кіт наплакав; аж мені, филаделфійцеві, соромно стало, чому воно так.

Присів я на одній лавочці коло знайомого з Ню Йорку, що переповів мені як відбулася вся парада на Союзівці, а потім пішов на оглядини. Почав від будинків.

В будинку, що називається тепер „Гостинниця", побачив я гарну нову велику залю, прикрашену новою обстановою з української фабрики меблів у Ню Йорку. В цій залі відбувалися в суботу 4. липня і в неділю, 5. концерти. Зі залі виходиться на велику терасу, з якої прекрасний вид на гори, які тоді рум'яніли від ранішного сонця. Сів я на хвилину на кріселку й любувався красою того, що бачив. Мені весело було. Свіжий ранок, чисте повітря, і щебетання пташини в лісах над потічком здавалися раєм Божим, для чоловіка, що приїхав з душного, великого міста.

Посидів я та пішов потім сходами зі залі в долину, до їдальні. Вона простора, на яких 500 гостей, і теж новозбудована та новими меблями умебльована. Виходячи з їдальні, мав я змогу оглянути декілька кімнат у тому будинку. Кімнати були вільні, бо гості вже повиходили на двір. І в кімнатах усе новесеньке — багато в них світла, тому ясно, привітно.

На другий день оглянув я теж інші будинки. Деякі з них як палаци, коли увійти до середини. Найбільше припала мені до вподоби „Веселка" — будівля зі залею для танцювання і баром, як кажуть у нас — барою. Та я не щодо бари, але мені подобалась ця залька розмальована по українськи — з величезними вікнами, з яких видно далекі верхи гір. Нові наші еміґранти, аж ахкають, як дивляться на ці гори. „Та ж то наші Карпати!" — кажуть. Не знаю, може й правда, бо я виїхав дитиною з краю і ніколи не бачив Карпатів.

З „Веселки" сходиться сходами в діл до басену, в якому цілий день купаються та вигріваються на сонці гості. Вони черстві, обгорілі, тому чорні як ті мурини. І радісні. Хваляться собі на Союзівці.

І я хвалю собі. Я тільки кілька днів, заледве, а вже чую як віджив, прийшов до себе — відмолоднів на багато років. Бував на різних літнищах, а ніде так легко не дихав. Бо повітря тут сухе без вогкости та ще насичене живицею лісу. І є тут куди походити горами Союзівки. Я вже кілька днів обходжу їх стежками і всього не обійшов; навіть не був на „Лисоні" і „Маківці" — верхах, що тут їх по нашому назвали. Щойно завтра вибираюсь. Бо тут, ніде правди діти, час минає швидко: не оглянувся як уже й вечер, як проминув день.

Мені казали знайомі, як я їхав, щоб їм написати, чи мені подобалося на Союзівці, то й вони поїдуть. Тому я пишу до „Свободи", замість до них:

Приїзджайте, не гайте часу, бо літо минає. Ніде вам так гарно та приємно не буде як тут — на Союзівці.

Франко Ставарський,
член УНС 375 відділу
в Филаделфії.

РОЗПОДІЛ НОВИХ ЛІКІВ ПРОТИ ПОЛІО

Коли надходить небезпечний період захорування дитячим паралїжем, для батьків цікаво мати інформації про ґамма ґлобалін (ҐҐ). Ці ліки забезпечують частково і тимчасово від цієї страшної хороби, як дослідили недавно працівники Національної Фундації для боротьби з дитячим паралїжем.

ҐҐ уживали багато років для щеплення проти кори та запалення нирок. Але його є рішуче замало у порівнянні з новими запотребуваннями, і тому постала потреба плянового розподілу його.

Бюро Оборонної Мобілізації, герез свою Національну програму постачання крови, має право контролювати всі запаси крови в країні і розподіляти їх відповідно до військових і цивільних потреб. Воно також відповідальне за розподіл ҐҐ для боротьби з поліо та іншими хоробами. За пляном, оголошеним у квітні, стейтові департаменти здоров'я мають розподіляти ҐҐ поміж льокальними департаментами здоров'я, шпиталям та приватними лікарями.

Батьки спитають: „Де я можу дістати ґамма ґлобаліну, щоб защепити мою дитину проти поліо?"

Ось відповідь на це: зверніться до свого лікаря. Він пов'яже вас з льокальним відділом здоров'я. ҐҐ розподіляється безплатно і ви заплатите тільки свому лікареві за обслугу.

ҐҐ розподіляється по стейтах на підставі практики минулих п'яти років числа захорувань, або у випадку появи пошести.

В справі розподілу ҐҐ Американський Національний Червоний Хрест співпрацює з Національною Фундацією для боротьби з дитячим паралїжем. Ця остання організація НЕ МАЄ ҐҐ, але скуповує його і має $11,000,000 з фонду „Марч оф Даймс".

Бюро Оборонної Мобілізації каже, що цього року для літньої боротьби з поліо в її розпорядженні є від шости до сьоми мільйонів кубічних сентиметрів ҐҐ, тобто приблизно для 600,000 чи 700,000 щеплень. Визначено, що біля 46 мільйонів дітей і підлітків є в небезпечному для поліо віці. Щеплення ҐҐ береже дитину протягом приблизно п'яти тижнів, а період пошести поліо триває приблизно десять тижнів. Звідси потреба раціонування ҐҐ.

Щоб зберегти дітей від поліо, американці мусять давати більше крови Американському Червоному Хрестові, який погодився поширити свою програму відповідно до нових вимог. (З одної пайнти крови можна мати ҐҐ для одного щеплення. З тої самої кількости крови можна мати ще препарат для лікування ранених на фронті).

Якщо батьки не можуть дістати ҐҐ, як вони можуть зберегти своїх дітей? У відповідь Національна Фундація для боротьби з поліо повторює пораду, яку вона дає вже протягом кількох років:

Не дозволяйте дітям гратися з новими групами дітей, або перевтомлюватись, або перестуджуватись. Тримайте їх чистими. І негайно звертайтесь до лікаря, якщо помітите такі симптоми: біль голови, гарячку, запалення горла, розвільнений шлунок, напружену шию чи спину. Тримайте зв'язок з льокальним відділом Національної Фундації і виконуйте їхні поради щодо щеплення ҐҐ.

Common Council.

НОВИЙ ЗАКОН ПРО ГРОМАДЯНСТВО ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ВОЯКІВ

З днем 30 червня ц. р. ввійшов у життя новий закон ч. 86 (Паблік Ло 86), силою якого американські вояки можуть скоріше отримати американське горожанство.

Закон цей каже, що:

1) хто прибув до ЗДА законно, був на терені ЗДА не менше року та —

2) служив в американських збройних силах не менше 90 днів і дістав почесне звільнення, може старатись стати американським горожанином і дістати це горожанство.

Ті вояки, які є в чинній службі поза кордонами Злучених Держав Америки, можуть поробити старання про громадянство у своєї військової влади. До них прибуде спеціяльний урядовець Імігараційних і Натуралізаційних властей і дасть їм громадянство.

В усіх справах, зв'язаних із цим новим законом, просимо звертатись до канцелярії ЗУАДКомітету на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Для переведення статистики, просимо наших новоприбулих імігрантів, які вносять прохання про приділення їм горожанства на основі закону ч. 86, повідомити нас про це на вище подану адресу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Пасейк, Н. Дж.

„ПРАПОР НЕСПЛЯМЛЕНИМ ДОНЕСТИ"...

(З посвячення прапору СУМА в Пасейку).

В городі УНС Відділ Пасейк, на команду голови осередку СУМА Пасейк п. Я. Петрика виструнчились сотні сумівок і сумівців, одна сотня, друга, третя і четверта. Це осередки СУМА в Ню Йорку, Джерзі Сити, Нюарку, Йонкерсу, Пасейку, а ще дожидають трентонський осередок.

„Струнко! На прапор глянь" — і лиця шнурочком, віддих завмер, а хорунжі, сини українських гір і степів, під командуванням п. Мироновича, несуть американський національний прапор та пропори осередків. Сонце цілує прапори, а молоде серце прирікає вірність і посвяту.

Після звіту, при звуках оркестри братнього словацького народу, вирушили сотня за сотнею сумівки і сумівці, відділ Юної СУМА, а далі делегати від установ, симпатики, прихильники, мешканці міста, що численними трійками, що пливли вулицями Пасейку, які давно не бачив такої маніфестації, до церкви при Вен Бюрен.

Усі місцеві священики, з о. Парохом та зі спеціяльно прибувшим духовним опікуном СУМА на чолі посвятили сумівського прапору осередку в Пасейку при участі онад 50 хресних батьків — кумів, які держали стільки ж символічних стяжок пропору, а між ними був сенатор Шершень, секретар Централі Українського Народного Союзу, „Провидіння" Робітничого Союзу, та інші.

Промова о. В. Білинського, вказувала, що: „немає більшої любови над ту, коли хто душу свою положить за друзі своя". Самого акту посвячення прапору, довершив духовний опікун СУМА о. Петро Мельничук.

Знову подив в чужинців викликав наш похід, що вийшовши організованими колонами рушив з церкви вулицями міста Пасейку до просторої залі української школи при Президент стріт, де відбвулася **святочна передача прапору і приречення Сумівців.**

...„Зберігайте цей прапор між найбільшими своїми святощами... Нехай він веде українську молодь до переможних боїв та завжди і на ново зобов'язує й до найбільших жертв на вівтарі нашої Батьківщини"... — проказує спроквола хресний батько, передавши на руки представника Гол. Управи СУМА великий посвячений праор.

...„І донесіть його несплямленим в Україну..." — каже голова та вручає його голові осередку, який з черги, разом з хорунжими, прирікає: так нам Боже допоможи"

— Спочинь! — командує голова свята п. Маринович. Слово для привіту одержує о. духовний опікун Петро Мельничук.

Далі промовляв о. Парох Білинський, як головний предсідник „Провидіння".

О. Парох побажав, „щоб повернулись ми в Україну, але молодими, не старими".

Тимчасом голова осередку Пасейк, передаючи прапор хорунжим, говорив: — „честь для нас це тимбільша, що на цьому прапорі виписані найшляхотніші гасла: Бог і Батьківщина..." В страшні часи большевицької дійсности — Павлушків, Матушевський та тисячі ідейних юнаків знов підносять цей величний прапор, закликаючи все віддати на службу Богові і Україні і з тою метою закладають Спілку Української Молоді. І хоч ворогові вдасться зліквідувати їх фізично, та ідеї не вбити. Зараз за її здійснення борються в Україні члени ОУН та невмірущі герої УПА".

Після спільної присяги всіх сумівців, за обідом велись свобідні розмови.

— „Хто б то сподівався, що їх так багато машеруватиме"!

— „Така горяч, і приїхали, кажуть, більше ніж було зголошено".

Такі розмови можна було почути між кумами.

Тимчасом на сцені Юна СУМА відспівала свій гимн: „Україно! Юний СУМ наш іде". А трійка малих „гільтаїв" відтанцювала складно „подільського козачка" в оформленні ст. пластуна Бальця, що було справжньою насолодою для всіх.

Мабуть перший ініціятор такого спільного виступу цих п'яти осередків СУМА, б. старшина УПА, думав собі: чи можна було сподіватись такого успіху?

Вечірній показ самодіяльности осередків.

Коли доцьогочасна частина свята промовляла до нас вдалими виступами численного кола патріотів з сумівського і несумівського світу, то вечірній попис захоплював рухом, барвами, звуком, музикою, деклямацією, світляними ефектами при інсценізації п. І. Рицара, мімікою акторів, а над усе свіжими, життєрадісними дотепами конференсіє п. Мироновича з Ню Йорку. Всі точки цеї багатої програми були виконані напричуд гарно.

„Розпочався вечірній концерт спільною молитвою: „Боже вислухай благання". Всю сцену вкрили сумівки і сумівці в одностроях, тільки відведено стільки вільного місця, щоби глядачам видно було сумівську емблему в рясному освітленні. Доповідь про потребу і способи всебічного школення духа і ума, про про досягнення 7 тисячів (у всьому світі) сумівської молоді — виголосив п. голова В. Омельченко. Він вдало нав'язував завдання молоді на еміґрації до тих ідеалів, що за них бореться воююча Україна. Ніби продовженням тих слів була деклямація: „Під небом чужої країни"! — „в серці єдино моя Україна, тому моє серце болить... ставить на ката хрести... для неї живем, за неї умрем"...

Здається найгучнішими оплесками слухачі обдарували чотирьох гуцулочок з Джерзі Сити, що захоплювали не тільки прекрасними одягами, але й блискавичним темпом танку.

Неможливо вирізнити окремих точок, бо всі були дуже добрі: чи то ніжний сольовий спів п. Зені Лавришко („Плачте очі плачте сині" і „Дощик") чи то прекрасно згармонізовані жіночі квартети Йонкерсу та Пасейку (перший виконав аж чотири лемківські пісні в гармонізації проф. д-ра Пацлавського (яка шкода, що не чули їхх всі пасейські лемки), другий під орудою п. Б. Гірняка виконав „Тихесенький вечір" і одну жартівливу народню пісню. Чи можна сказати, що йонкерський, або пасейський квартет кращий? Ні, обидва були дуже добрі. Так само, як дуже милі були такі несподіванки: інсценізація твору п. І. Рицара в обробці Мариновича, та скрипкове сольо п. Босого при акомпаніяменті В. Гірняка („Серенада" Шуберта). Весела була сцена „В шафі" а в скечі „В атомовій голярні" попри політичну сатиру на „я не тих поглядів", на політику УКК, або на „троблі з друкарнею" бачили ми доброго типа колишнього „червоного" Були ще оригінальні сольові танці й сольові пісні, були гуртові танки, напр. Нюарку 8 і 6 і 6, які заповнили всю сцену і поривали глядачів, були ще точки других осередків, але я не вспів всього занотувати, бо сміявся або плескав разом з другими, і хай мені вибачать всі ті, що їх особисто не згадав, але всі вони були дуже талановиті.

(Закінчення на стор. 4-тій)

Пасейк, Н. Дж.

(Закінчення зі стор. 3.)

Надійшли численні письмові привіти, а серед них від проф. Січинського, від п. Кравчука з Лондону, та від мейора міста Пасейку п. Паймана.

Згадку про посвячення прапору вмістив місцевий американський часопис „Геральд Нюз".

За вдалу імпрезу посвячення прапору належиться вдячність всій громаді для згаданих п'ятьох осередків: імени ген. хор. Мирона Тарнавського в Пасейку, ім. полк. Е. Коновальця в Нюарку, ім. Лесі Українки в Джерзі Ситі, ім. ген. хор. Т. Чупринки в Ню Йорку, ім. 30-го червня в Йонкерсі.

Учасник.

Честер, Па.

Нова професійна сила з рядів 388 від. УНС.

Дня 8 червня одержала диплом „Бечелор оф Сасис ін Фармасі" п-ні Люба з Хомів Мельник, член 388 Від. У. Н. Союзу. П-ні Мельник походить з Станиславова, Західна Україна. До Америки прибула в 1949 році, покінчивши фармацевтику в мюнхенському університеті в Німеччині. В 1951 році принято її на третій рік студій в Филаделфія Калледж оф Фармасі. При допомозі д-ра Л. Лебіщака дістала працю в одній з честерських аптик і так покінчила практику, потрібну до покінчення студій.



Новий аптекар: Люба Мельник

Шікаґо, Ілл.

Нова медична сила, член УНСоюзу.

Українське громадянство м. Шікаґо радіє, що з його середовища вийшла нова медична сила. Це молодий лікар: д-р Степан Яцула, що належить до тих стійких характерів, які, не зважаючи на трудноці, не знеохочуються і прямують до наміреної цілі. Д-р Яцула провів молодечі літа при родичах в Рачестер, Н. И., де був членом Братства св. Иосафата, від. 217 У. Н. Союзу. Перед 10-ма роками молодий Степан перенісся до Шікаґо. По трьох з половиною роках служби в армії ЗДА, взявся в 1916 році до науки і в 1951 р. одержав науковий степень Бечелор оф сасне Ілінойського університету, а відтак студіюс медицину на Лайола і Норт-Вестерн університетах. Дня 18 червня 1953 р., по іспитах, одержав в Ілінойському Медичному Каледжі диплом доктора медицини.



Д-р Степан Яцула

Д-р Степан Яцула є тепер „старим" членом Братства св. Стефана, від. 221. УНС в Шікаґо. Крім того він є партеровим членом добре знаного в Шікаґо Українського Мистецького Клюбу (Украініян Артс Клоб); членом Медичного Братства „Фі-Бета-Пі", як теж належить до української католицької парафії св. о. Миколая. Від 1. липня ц. р. д-р Степан Яцула поступив на службу до Вест Субурбан Госпітал в Овк Парку, Ілл.

Родичі його, свідомі українці, живуть в Рачестер. Батько був добрим приятелем бл. п. М. Мурашка, довголітнього предсідника УНСоюзу. Дружина Степана, пані Ванда Яцула, є дочкою громадян Петра і Анни Ірхи. Згадую за це, бо всі вони є членами від. 221 УНС. Брат Степана Петро — покінчив з успіхом військову академію у Вест Пойнт і тепер є капітаном в Головній Кватирі І-ої Армії ЗДА. Знов Іван, бувший серджант пара-трупер, є поштовим урядовцем в Рачестер, Н. И. а сестра, Марія, вийшла заміж за п. Гримковського. Д-рови Степанові Яцулі та його дружині бажаємо багато щастя і великих успіхів, а родичам слава, що виховали таких гарних дітей.

Андрій Косович.

Масове щеплення проти дитячого паралічу

Елмайра, Н. И. — В двох повітах Нюйоркського стейту, Чіманґ і Стюбен, почалося масове щеплення дітей у віці від 6 місяців до 9 років. Щеплення почалося від цих повітів, де в попередніх роках був великий відсоток дітей, які хворіли цією недугою. Щеплення відбувалося в 23 провізоричних клініках, до нього вживали „ґамми ґлобуліни", яка має хоронити защеплену дитину протягом 5 до 6 тижнів від дитячого паралічу. На щеплення призначили 225,000 кубічних центиметрів (коло 56 ґальонів) ґамми ґлобуліни, яка коштує $216,000. Вже нащеплено 31,000 дітей. Щепили 220 лікарів, 30 сестер милосердя та 1,200 добровольців помагали лікарям у цій праці. Щеплять дітей до дев'ятого року життя, бо досвід виказує, що 80% дітей, що хворіють дитячим паралічем (поліо) — походить із цього віку. Ґамму ґломуліну доставила Крайова Фундація дитячого паралічу та Американський Червоний Хрест. Коли покажеться, що це щеплення успішне, то його будуть стосувати в тих околицях, де буде поширятися пошесна недуга дитячого паралічу. Подібне щеплення відбулося Раніше в двох повітах стейту Алабама, і тамошні лікарі заявили, що воно успішне, бо зменшилося число занедужань, і сама недуга проходила легше. В повіті Монтґомері нащеплено 33,000 дітей і дитячий параліч перестав поширюватись.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Бр. св. Димитрія, відд. 288, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. липня, зараз по Сл. Божій, в укр. залі. Проситься всіх членів прийти на збори і забрати свою дивіденду та заплатити вкладки. — М. Врус, предс.; В. Гойзан, кас.; Д. Мушастий, секр.

БОФАЛО, Н. И. — Бр. св. о. Николая, від. 127, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. липня, в церковній залі, зараз по співаній Сл. Божій. Урядники полагоджують справи в четверту неділю зараз по Сл. Божій, при Філмор і Онейда вул. Проситься всіх членів платити свої вкладки кожного місяця, щоби не наражуватися на суспенду. Суспендовані члени, що заплатять залеглости, будуть прийняті наново. Рівнож просимо зголошувати своїх знайомих до нашого відділу. Просимо членів не забувати про Союзівку, хто ще не дав датку хай це зробить тепер. — І. Була, гол.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек. секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Повідомляється членів Бр. св. Арх. Михаїла, від. 332, що місячні збори відбудуться в суботу, 18. липня, о год. 7:30 ввечорі, в У. Н. Домі, 10 Колфакс вул. Проситься всіх членів прийти на збори. — М. Сірман, рек. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Піврічні збори Тов. Запорозька Січ, відд. 206, відбудуться в неділю, 19. липня, в парафіяльній залі при 74 Геррис Еве., в год. 1. по пол. точно. Просимо всіх членів прибути на збори, будуть важні справи до обговорення і до полагодження, як також будуть звіти уряду і контролі за перший пів рік. Обов'язком кожного члена бути на зборах; неприсутні підлягають карі приписаній статутом. — М. Чагарин, пр.; І. Кокольський, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. — Т-во ім. Т. Шевченка, відд. 42, повідомляє, що піврічні збори відбудуться в неділю, 19. липня, о год. 2. по пол., в приміщенні У. Н. Дому при 237 Hope Ave. Просимо всіх урядників і членів прийти на збори, є важні справи до рішення, як справа пікніку й інші. Збори почнуться точно в означений час зогляду на гаряч. — Ф. Гулька, гол.; П. Головачук, фін. секр.; В. Новацький, кас.; В. Марущак, рек. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. липня, о год. 2-ій по пол., в церковній залі на Roosevelt Ave. Проситься всіх членів явитись на збори в означений час. — Г. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. о. Николая, відд. 99, відбудуться в неділю, 19. липня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній залі. Проситься довгуючих членів прийти та вирівняти свої залеглости, щоби не наражуватись на суспенду. — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во Калина, відд. 459, відбуде піврічні збори в неділю, 19. липня, 3-та год. по пол., в Українській Централі, 180 William St. Обов'язком кожного члена прийти на збори є дуже важні справи до рішення та роздача дивіденд. Хто не явиться на ті збори того чек буде відісланий до гол. канцелярії. — Уряд.

ВІЛМІНҐТОН, ДЕЛ. — Бр. св. Володимира, від. 173 подає до відома членам, що піврічні збори відбудуться у вівторок, 21. липня (July) о год. 7. веч., в парафіяльній залі кат. церкви св. о. Николая 608 S. Heald St. Контр. управа здасть звіт за перший півріч. Проситься всіх членів прибути і вислухати тих звітів, які будуть здавати урядники і контрольна комісія. — С. Фігун, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Т-ва Запорозька Січ, відд. 234, відбудуться в суботу, 18. липня, точно о год. 8. веч., в залі У. Н. Дому при 214-216 Fulton St. Проситься всіх членів, як місцевих так і позамісцевих, прибути на означений час, бо будуть важні справи до полагодження як також буде фінансовий звіт за другий квартал. Членів, що не дістали дивіденд, проситься відібрати на зборах. — П. Сташко, пр.; І. Ковбасовський, кас.; С. Могила, секр.

ТАРЗАН, ч. 3106. Над безоднею.

"AS I THOUGHT," TARZAN MURMURED. "THE THRONE-ROOM, AND IT'S DESERTED. THE SACRIFICIAL CEREMONY IS OVER AND I AM TOO LATE!"

"ONE OF THESE WINDOWS OVERLOOKS THE SACRIFICIAL POOL WHERE MA-AMU, THE CROCODILE GOD, LIES WAITING."

FROM THE WINDOW, HE SAW PAIGE DRAGGED ONTO THE LEDGE FROM WHICH THE CONDEMNED WERE THROWN TO THE CROCODILE WAITING IN THE POOL BELOW. IT WAS THE FINAL ACT IN THE SACRIFICIAL CEREMONY TO MA-AMU.

3106

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

„Я так і думав", шепотів Тарзан. „Тронна кімната, і вона порожня. Жертовний обряд скінчився і я приходжу запізно!"

„Одно з тих вікон виходить на жертовний став, де Ма-аму, божок-крокодил, лежить, чекаючи".

З вікна він бачив Пейджа, якого тягнули над берег, з якого засуджених скидували крокодилеві, що чекав у ставі внизу. Це був останній акт в жертовному обряді для Ма-аму.